

TÄYDENNYS PAIKALLISEEN OPETUSSUUNNITELMAAN: Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä paikallisesti päätettävät asiat, Keski-Savo

Keski-Savon kouluissa suomea toisena kielenä opiskelevien oppilaiden omat kielet, identiteetti ja kulttuuritausta nähdään sekä voimavarana että opetuksen suunnittelun lähtökohtana. Opetus on kieli- ja kulttuuritietoista kaikissa oppiaineissa.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetuksen käytännön järjestelyt kirjataan kouluittain lukuvuosi suunnitelmaan. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus opetus järjestetään oppilaan kielitaidon taso ja oppimistarpeet sekä paikalliset resurssit huomioiden seuraavasti:

- kokonaan suomi toisena kielenä ja kirjallisuus – ryhmässä, tai
- osittain suomi toisena kielenä ja kirjallisuus ja osittain suomen kieli ja kirjallisuus – ryhmässä tai
- kokonaan suomen kieli ja kirjallisuus ryhmän yhteydessä.

Suomi toisena kielenä – tunnit voidaan sijoittaa lukujärjestykseen siten kuin se on paikallisesti tarkoituksen mukaisinta.

Oppilaiden kieli- ja kulttuuri-identiteettien kehittymistä tuetaan esimerkiksi seuraavin tavoin:

Tekemällä opetuskieli näkyväksi opetuksessa.

- Opettamalla käsitteet, sanastot ja mallivastaukset selkeästi.
- Käyttämällä kuvia, kaavioita ja esimerkkejä.
- Antamalla mahdollisuuden käyttää opettajan harkinnan mukaan omaa äidinkieltä oppimisen apuna (luonnostelu, pohdinta, tiedonhaku).
- Hyödyntämällä monikielisiä sanastoja ja ohjatusti käännöstyökaluja.

Arvostamalla monikielisyyttä

- Tukemalla oppilaan mahdollisuutta ylläpitää omaa äidinkieltään.
- Tuomalla oppilaan kielet näkyväksi luokassa: tervehdykset, sanastot, nimilaput.
- Rohkaisemalla oppilaita kertomaan kielistään ja niiden merkityksestä heille.

Vahvistamalla kulttuuri-identiteettiä

- Tekemällä oppilaiden taustat näkyviksi: materiaalit, musiikki, juhlat ja tarinat.
- Arvostamalla eri kulttuurien tapoja ja huomioimalla ne joustavasti arjessa (esim. paasto, tervehtimistavat).
- Luomalla ilmapiiri, jossa erilaisuus on normaalia ja kaikkia taustoja kunnioitetaan.

Tekemällä yhteistyötä kodin kanssa

- Käyttämällä selkokieltä ja tarvittaessa tulkkipalvelua.
- Olemalla kiinnostunut perheen kielistä, tavoista ja odotuksista.

- Arvostamalla huoltajien asiantuntemusta ja kutsumalla heitä mukaan toimintaan, jos he haluavat.

Pedagogisin ratkaisuin

- Eriyttämällä tehtäviä kielitaidon mukaan (sisällöt samat, kieli tuetumpi).
- Hyödyntämällä joustavia ryhmittelyjä ja samanaikaisopetusta.
- Tarjoamalla tukiovetusta (opetuskielen tukiovetus) ja ennakkotukea käsitteisiin.
- Käyttämällä arvioinnissa monipuolisia näyttötapoja: suulliset tehtävät, kuvat, videot ym.
- Keskittymällä edistymiseen ja antamalla kannustavaa, selkeää palautetta.

Kouluyhteisön toimintatavoin

- Rakentamalla yhdessä kieli- ja kulttuuritietoista toimintakulttuuria.
- Huolehtimalla, että koulun tiloissa näkyy monikielisyys ja monikulttuurisuus.
- Lisäämällä henkilökunnan osaamista monikielisuuden tukemisesta ja sensitiivisestä kohtaamisesta.

Siirtyminen suomen kielen oppimäärästä toiseen edellyttää arvioinnin tekemistä oppilaan suomen kielen taidosta. Arviointi tehdään yhteistyössä oppilasta opettavien opettajien kanssa. Arvioinnin jälkeen asiasta keskustellaan oppilaan huoltajien kanssa. Koulun tulee perustella ja selvittää huoltajille myös vaikutus oppilaan jatko-opintoihin. Oppilaan huoltaja päättää oppimääriä koskevista valinnoista.

Keski-Savossa kunnat linjaavat itsenäisesti oman äidinkielen opetuksen tarjoamisesta ja tiedottavat sen saatavuudesta huoltajia. Kunnat päättävät kukin itsenäisesti, käyttääkö kunta maahanmuuttotautaisen oppilaan oppimisen tukena suunnitelmaa opintoja varten. Mikäli suunnitelma on käytössä, se on kaikissa kunnan kouluissa yhtenevä.

Kuntakohtainen lisäys

Joroisten perusopetuksessa S2-oppilaan opintojen suunnitelmätiedot kirjataan oppilastietojärjestelmään lomakkeelle. Mikäli oppilaalle tehdään oppilaskohtaisen tuen suunnitelma, kirjataan S2- opintoihin liittyvät tiedot ko. lomakkeeseen, jolloin kunkin oppilaan osalta on päivitettävänä vain yksi asiakirja.